کـاری است بـزرگ، راه عطـــار[1]!

زهرا گویا- سردبیر

تقدیم به پژوهشـگر ژرف‌انـدیش و اخـلاق‌مـدار عرصه تعلیم‌وتربیـت ایـران آقـای دکتـر محمـد عطاران که با دانشـی عمیـق و درهـم‌تنیـده بـا ادبیات و شعر و فلسـفه و عرفـان، بـرای انسـان شأنیت قائل است و محور اصلی پژوهش‌هـایش، «انسان» است. وی با ظرافت، به درون هزارتـوی نهاد آدمی، نقب می‌زند تا این «پدیدهٔ» بی‌بـدیل خلقت را بشناسد و بر رمزورازش نور بتابانـد. بـا این روحیه، «پدیدارشناس» و «روایـت‌پژوهـی» خلاق و نواندیش شده و در این مسـیر، کارهـای ناب خلق نمـوده و دانشـجویان و هـم‌رشـته‌ای-هایش را بهره‌مند ساخته است.

پـس از تأسـیس انجمـن مطالعـات برنامـه درسـی ایـران در سـال ۱۳۷۸، «فصـلنامه مطالعـات برنامـه درسـی» بـه‌عنـوان اولـین نشـریه علمـی پژوهشـی در حـوزه برنامـه‌ریـزی درسـی ایـران، در زمسـتان ۱۳۸٤ راه‌انـدازی شـد. در تـداوم انتشـار مجله و از طریق مقالـه‌هـایی کـه بـرای ایـن نشـریه ارسـال مـی‌شـد، هیئـت تحریریـه

[1] به دلیل نام با مسمای آقای دکتر محمد عطاران، شعر را از «عطار نیشابوری» انتخاب کردم.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

متوجه گسست بین نظریه و عمل در برنامهٔ درسی شد. این فاصله پس از گسترش دوره‌های تحصیلات تکمیلیِ برنامه درسی و گذاشتن شرط پذیرش مقاله برای دفاع از رساله دانشجویان دکتری و بعد، گره‌زدن ارتقای استادان با چاپ مقاله، بیشتر و بیشتر رُخ نمود و تبدیل به یک دغدغه شد. بدین سبب این دغدغه به‌طور غیررسمی در جمع متخصصان رشته و در متن و حاشیهٔ همایش‌های سالانهٔ انجمن، به بحث گذاشته شد تا برای آن چاره‌اندیشی شود. سرانجام برای پیوند بین نظریه و عمل در این حوزه، به ابتکار انجمن مطالعات برنامهٔ درسی و با همکاری دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم سابق)، در سال ۱۳۹۱ «دوفصلنامه نظریه و عمل در برنامه درسی» شروع به‌کار نمود و از اولین شماره، آقای دکتر محمد عطاران، سردبیری آن را به‌عهده گرفتند. ایشان طی نُه سال، این دوفصلنامه را با چنان دقت نظری سردبیری کردند که در مدت کوتاهی، تعداد و تنوع مقاله‌هایی که برای دوفصلنامه ارسال می‌شد، چشمگیر بود و نشان می‌داد که نشریه در راهی گام برداشته است که توانسته توجه پژوهشگران تازه‌نفس و پیش‌کسوتان حوزهٔ برنامهٔ درسی را هم‌زمان جلب نماید. دکتر عطاران با نگاه انسان‌گرایانه و دانش وسیع خود، این نشریه را محبوب دانش‌آموختگان این رشته نموده است و با حس مسئولی‌پذیری قوی که دارند، در بررسی اولیهٔ مقاله‌ها، رعایت اخلاق پژوهش، انتخاب داوران و حفظ حقوق نویسندگان، اعتبار دوفصلنامه را بالا و بالاتر برده و سطح انتظار از آن را به‌طور مستمر ارتقا داده‌اند. با این وجود، دکتر عطاران تصمیم گرفت که از سردبیری نشریه‌ای که مولود خودش بود، استعفا دهد! چرایش به خودشان مربوط است! در این بین، قرعهٔ فال به نام من افتاد و نگران شدم که؛

این‌کار، نه کار توست، خاموش کین راه، به پای رهروان است

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

کـاری است بـزرگ، راه عطــار ویـن کـار، نـه بـر سـر زبـــان اسـت

ولـی بعـد تصـمیم گـرفتم کـه بـا آقـای دکتـر عطـاران صـحبت کـنم و از خودشـان کمک بگیرم. این صـحبت بـه مـن جسـارت پـذیرش ایـن مسـئولیت را داد و پـس از مشورت با ایشـان و دعـای خیـری کـه بدرقـۀ راهـم کردنـد، پـذیرفتم و پـای در ایـن راه پرخطر گذاشـتم! بـه شـرطی کـه در هیئـت تحریریـه همراهمـان باشـند و مـا را از نگاه نافذ و دانش وسیع و بی‌غرضی علمی خویش، محروم نکنند.

آقای دکتر عطاران، ممنون از نُـه سـال تلاشـی کـه بـرای تبـدیل «دوفصـلنامۀ نظریـه و عمل در برنامه درسی» بـه یـک نشـریه وزیـن حـوزۀ برنامـه درسـی در ایـران کردیـد کـه مرجـع قابـل اتکـایی بـرای دانشـجویان و پژوهشـگران و کـنش‌گـران ایـن حـوزه شده است. سـلامت و برقـرار و پرانـرژی بمانیـد کـه جامعـۀ علـوم تربیتـی ایـران، بـه دیدگاه‌های نوآورانه‌تان به شدت نیازمند است.

زهرا گویا

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]